

ODPIS

Sygn. akt VIII U 9883/14

WYROK

W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie : Przewodniczący SSR del. do SO Maciej Nawrocki

Protokolant st. prot. sąd. Magdalena Pelz

po rozpoznaniu w dniu 3 grudnia 2015 r. w Poznaniu

odwołania **H. K.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.

z dnia 26 sierpnia 2014r., znak: (...)

w sprawie **H. K.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.

o podleganie ubezpieczeniu społecznemu

1. Zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdza, iż H. K. z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej nie podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym (emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu) w okresie od 1 do 31 stycznia 2000 r. i dnia 30 czerwca 2000 r., a podstawa wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne, rentowe, wypadkowe i Fundusz Pracy za styczeń 2000 r. i czerwiec 2000 r. wynosiła po 0,00 złotych, zaś podstawa wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia zdrowotne w okresie od stycznia 2000 r. do grudnia 2007 r. wynosiła po 0,00 złotych,

2. Zasądza od pozwanego organu rentowego na rzecz odwołującej kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

/-/ Maciej Nawrocki

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26 sierpnia 2014 r., znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P., na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 8 ust. 6, art. 9 ust. 1, 1a, 2, art. 12 ust. 1, art. 13 pkt 4, art. 14 ust. 1, art. 18 ust. 8, art. 20 ust. 1, art. 38 ust. 2, art. 83 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. – Dz. U. z 2015 r., poz. 121 ze zm.; dalej: ustawa o sus), art. 8 pkt 1c, art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 6 lutego 1997 r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (Dz. U. Nr 28, poz. 153) obowiązującej do dnia 31 marca 2003 r., art. 9 ust. 1c, art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2003 r. o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia (Dz.U. Nr 45, poz. 391) obowiązującej do dnia 30 września 2004 r., art. 66 ust. 1, art. 79 ust. 2 i art. 81 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2008 r., Nr 164,

poz. 1027), art. 53 ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (Dz.U. z 2001 r., Nr 6, poz. 56) obowiązującej do dnia 31 maja 2004 r., art. 104 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2013 r., poz. 674) obowiązującej do dnia 1 czerwca 2004 r., stwierdził, że H. K. z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej:

1) podlegała obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu od 1 stycznia 2000 r. do 31 stycznia 2000 r. i od 30 czerwca 2000 r. do 30 czerwca 2000 r.,

2) nie podlegała obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu od 1 stycznia 1999 r. do 31 grudnia 1999 r., od 1 lutego 2000 r. do 29 czerwca 2000 r., od 1 lipca 2000 r. do 30 listopada 2007 r., od 2 sierpnia 2011 r. do 15 stycznia 2014 r.

Ponadto organ rentowy w punkcie 3 decyzji określił podstawę wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne: emerytalne, rentowe, wypadkowe i Fundusz Pracy, dobrowolne ubezpieczenie chorobowe i ubezpieczenie zdrowotne za okres od stycznia 1999 r. do grudnia 2007 r.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, iż H. K., jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność dokonała zgłoszenia do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego w okresie od 1 stycznia 1999 r. do 30 listopada 2007 r. oraz od 2 sierpnia 2011 r. do 15 stycznia 2014 r.

Ponadto z zaświadczenia Naczelnika Urzędu Skarbowego P. wynika, że odnotowano działalność w okresie od 12 stycznia 1999 r. do 30 listopada 2007 r. i od 2 sierpnia 2011 r., a także przerwę w jej prowadzeniu od 16 stycznia 2014 r. W zeznaniach PIT-36 za okres od 2000 r. do 2007 r. odnotowano zerowe przychody, koszty i dochody z działalności gospodarczej. Natomiast w PIT-36 za okres od 2011 r. do 2013 r. wykazano stratę z działalności gospodarczej. Z zapisów na koncie ubezpieczonego wynika, że w okresie od 1 stycznia 1999 r. do 31 grudnia 1999 r. H. K. była zgłoszona do ubezpieczeń społecznych z tytułu zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy u płatnika składek (...) Bank, a w okresie od 1 lutego 2000 r. do 29 czerwca 2000 r. z tytułu wykonywania umowy zlecenia na rzecz P. Polska. Z kolei w okresie od 1 lipca 2000 r. do 31 sierpnia 2003 r. ubezpieczona była zgłoszona w pełnym wymiarze czasu pracy u płatnika Urząd Kontroli Skarbowej, natomiast od 1 września 2003 r. jest zgłoszona do ubezpieczeń społecznych z tytułu zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy u płatnika Izba Celna. W toku postępowania wyjaśniającego H. K. oświadczyła, iż w okresie od stycznia 1999 r. do listopada 2007 r. oraz od 2 sierpnia 2011 r. do 15 stycznia 2014 r. prowadziła pozarolniczą działalność gospodarczą. Wobec powyższego organ rentowy stwierdził, iż ubezpieczona z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej podlegała obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu od 1 stycznia 2000 r. do 31 stycznia 2000 r. i w dniu 30 czerwca 2000 r. / vide decyzja w aktach ZUS/

Dnia 30 września 2014 r., w formie i terminie przewidzianym prawem, **H. K.** złożyła odwołanie od powyższej decyzji, wnosząc o jej zmianę w punkcie 1 poprzez stwierdzenie, iż nie podlegała z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu od 1 stycznia 2000 r. do 31 stycznia 2000 r. i od 30 czerwca 2000 r. do 30 czerwca 2000 r. oraz w punkcie 3 poprzez stwierdzenie, że z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej podstawa wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne emerytalne, rentowe, wypadkowe i Fundusz Pracy za styczeń i czerwiec 2000 r. wynosiła 0,00 zł oraz, że podstawa wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia zdrowotne w okresie od stycznia 2000 r. do grudnia 2007 r. wynosiła 0,00 zł.

W uzasadnieniu odwołująca wskazała, iż w latach 2000-2007 pomimo formalnego zarejestrowania, w rzeczywistości nie prowadziła pozarolniczej działalności gospodarczej. W konsekwencji nie podlega ani obowiązkowym, ani dobrowolnym ubezpieczeniom społecznym z tego tytułu. Zdaniem odwołującej pomimo przedstawienia dowodów na okoliczność, że działalność nie była prowadzona, organ rentowy dokonał ich niewłaściwej oceny, sprzecznej z zasadami logiki i doświadczenia życiowego. Z dowodów tych wynika, że w latach 2000-2007 odwołująca osiągnęła zerowe przychody, koszty i dochody. Jednakże, Zakład przyjął, iż brak jakiegokolwiek aktywności odwołującej przez osiem lat, należy traktować, jako okres przestoju, względnie gorszej koniunktury. Przedstawione dotychczas dowody, jak i

dowody zgłoszone w odwołaniu, jednoznacznie wskazują, że w spornym okresie odwołująca faktycznie nie prowadziła pozarolniczej działalności gospodarczej, tj. nie dokonywała żadnych czynności związanych z jej wykonywaniem, ani też nie pozostawała w gotowości do jej wykonywania. Brak jakiejkolwiek aktywności przez niemal dekadę uwiadcza słusność powyższego stwierdzenia. Zdaniem odwołującej również bezzasadne jest określenie przez organ rentowy podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne w sytuacji, gdy nie została wydana decyzja stwierdzająca podleganie temu ubezpieczeniu przez dyrektora oddziału wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia. /vide odwołanie k. 2-5 akt/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy przytoczył argumentację prawną i faktyczną zaprezentowaną w zaskarżonej decyzji oraz wniósł o oddalenie odwołania. /vide odpowiedź na odwołanie k. 13 akt/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

H. K. w okresie od 12 stycznia 1999 r. do 30 listopada 2007 r. miała zarejestrowaną pozarolniczą działalność gospodarczą pod numerem (...), której przedmiotem było doradztwo finansowe, pośrednictwo w zawieraniu umów kredytowych, pośrednictwo ubezpieczeniowe. Działalność została zarejestrowana w związku z uzyskaniem przez odwołującą w dniu 3 listopada 1998 r. zezwolenia nr (...), które miało charakter zezwolenia zawodowego.

Natomiast z dniem 2 sierpnia 2011 r. odwołująca zarejestrowała działalność gospodarczą pod numerem (...). Działalność ta została zgłoszona do ewidencji działalności gospodarczej pod nazwą "6-Ś." Remonty, Modernizacje, Wykańczanie Wnętrz. Jej przedmiotem jest m.in. wykonywanie instalacji elektrycznych, wodno-kanalizacyjnych, ciepłych, gazowych, klimatyzacyjnych, tynkowanie, zakładanie stolarki budowlanej, malowanie i szklenie, pozostałe specjalistyczne roboty budowlane.

dowód: dane z rejestru (k. 48-49), pismo KNF (k. 51-52)

W związku z zarejestrowaniem w/w działalności, odwołująca dokonała zgłoszenia do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego w okresie od 1 stycznia 1999 r. do 30 listopada 2007 r. oraz od 2 sierpnia 2011 r. do 15 stycznia 2014 r. Były również składane dokumenty rozliczeniowe ZUS DRA za 01.1999 r., 03.1999 r., 06.1999 r., 09.1999 r., od 01.2000 r. do 11.2007 r. i od 08.2011 r. do 01.2014 r.

bezsporne

Od 16 stycznia 2014 r. została zgłoszona w Urzędzie Skarbowym P. przerwa w prowadzeniu pozarolniczej działalności gospodarczej. Ponadto w zeznaniach PIT-36 za okres od 2000 r. do 2007 r. odnotowano zerowe przychody, koszty i dochody z działalności gospodarczej. Natomiast w PIT-36 za okres od 2011 r. do 2013 r. wykazano stratę z działalności gospodarczej.

dowód: pismo US z 5.10.2012 r. i z 6.05.2014 r. w aktach ZUS,

Po zarejestrowaniu działalności, odwołująca prowadziła ją przez okres około 6 miesięcy. W tym czasie pozyskała klientów na ubezpieczenia w ramach III filaru wyłącznie wśród znajomych. Innych klientów odwołująca nie pozyskała. Działalność ubezpieczeniową prowadziła na podstawie umowy nr (...) zawartej z H. L.z dnia 20 stycznia 1999 r.

Brak klientów spowodował, iż odwołująca zdecydowała się na rezygnację z działalności. Nie miała szyldu, wizytówek, reklam. Nie miała też samochodu oklejonego nazwą firmy. Odwołująca nie podpisała także umowy agencyjnej z Towarzystwem, którą przesłano jej dnia 29 maja 2000 r. na wniosek z dnia 16 lutego 2000 r.

dowód: pismo (...) S.A. (k. 38-39); pismo odwołującej z 26.02.2000 r. (k. 40); zeznania świadka W. K. (k. 26); zeznania odwołującej (k. 26v)

W okresie zarejestrowania działalności, odwołująca była również zgłoszona do ubezpieczeń społecznych z innych tytułów:

- od 1 stycznia 1999 r. do 31 grudnia 1999 r. z tytułu zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy u płatnika składek (...) Bank,
- od 1 lutego 2000 r. do 29 czerwca 2000 r. z tytułu wykonywania umowy zlecenia na rzecz P. Polska,
- od 1 lipca 2000 r. do 31 sierpnia 2003 r. z tytułu zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy u płatnika Urząd Kontroli Skarbowej,
- od 1 września 2003 r. jest zgłoszona z tytułu zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy u płatnika Izba Celna.

bezsporne

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zeznań świadka W. K., zeznań odwołującej oraz na podstawie dokumentów zawartych w aktach organu rentowego i aktach niniejszej sprawy.

Sąd dał wiarę **zeznaniom świadka W. K.** i **zeznaniom odwołującej**, albowiem zeznania te były logiczne i spójne, korespondowały zarówno ze sobą nawzajem, jak i z dokumentami zebranymi w aktach sprawy. Odwołująca szczegółowo wyjaśniła przyczyny, dla których ostatecznie nie podjęła się prowadzić działalności gospodarczej. Było to spowodowane brakiem klientów. Odwołującej udało się pozyskać pojedynczych klientów wyłącznie wśród znajomych. Ponadto jak sama wskazała szybko zniechęciła się do dalszego prowadzenia działalności.

Sąd uznał za wiarygodne w całości **dokumenty** zawarte w aktach pozwanego organu rentowego oraz w aktach niniejszej sprawy, albowiem zostały one sporządzone przez kompetentne organy, w zakresie przyznanych im upoważnień i w przepisanej formie. Ponieważ nie były one kwestionowane przez żadną ze stron postępowania i nie wzbudziły wątpliwości Sądu co do ich autentyczności bądź prawdziwości zawartych w nich twierdzeń, nie było podstaw, ażeby odmówić im wiary.

Także wszelkie dokumenty prywatne Sąd wziął pod uwagę, nie powziawszy zastrzeżeń co do ich autentyczności i wartości dowodowej, wobec faktu, że żadna ze stron w toku postępowania nie kwestionowała ich prawdziwości.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Kwestia sporna w przedmiotowej sprawie sprowadzała się do ustalenia, czy zasadnie organ rentowy stwierdził, że odwołująca H. K. tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności podlegała obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu od 1 do 31 stycznia 2000 r. oraz dnia 30 czerwca 2000 r. oraz czy zasadnie organ rentowy określił podstawę wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne emerytalne, rentowe, wypadkowe i Fundusz Pracy za styczeń i czerwiec 2000 r. oraz na obowiązkowe ubezpieczenia zdrowotne w okresie od stycznia 2000 r. do grudnia 2007 r.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt. 1 i 5 ustawy o sus, obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami lub osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność gospodarczą.

W myśl z art. 9 ust 1 i 1a w/w ustawy osoby prowadzące pozarolniczą działalność spełniające warunki do objęcia ich obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z innych tytułów, są obejmowane ubezpieczeniami tylko ze stosunku pracy.

Mogą one dobrowolnie, na swój wniosek być objęte ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi również z innych tytułów. Ubezpieczeni o których mowa wyżej, których podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu stosunku pracy w przeliczeniu na okres miesiąca jest niższa od kwoty minimalnego wynagrodzenia podlegają również obowiązkowo ubezpieczeniom z innych tytułów.

Jednocześnie osoby podlegające obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają także obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu (art. 12 ust. 1 w/w ustawy).

Osoby prowadzące działalność pozarolniczą podlegają obowiązkowo wyżej wymienionym ubezpieczeniom od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności (art. 13 pkt 4 w/w ustawy - w brzmieniu obowiązującym do dnia 19.09.2008 r.).

Według art. 18 ust. 8 oraz art. 20 ust. 1 w/w ustawy podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60 % prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek, ogłoszonego w trybie art. 19 ust. 10 na dany rok kalendarzowy. Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 01 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku.

Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe (art. 20 ust. 1 cytowanej ustawy).

Nadto zgodnie z art. 104 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r., poz. 674) obowiązkowe składki na Fundusz Pracy opłacane są od kwot stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe bez stosowania ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1 cytowanej na wstępie ustawy.

Odnosnie kwestii podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu wskazać, należy, iż zgodnie z art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2008 r., Nr 1664, poz. 1027) obowiązującej od dnia 1.10.2004 r., obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi lub ubezpieczeniem społecznym rolników, które są m.in. osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą lub osobami z nimi współpracującymi. Z dniem 20.09.2008 r. dodano do art. 66 ust. 1 pkt 1c adnotację, iż z tego podlegania wyłączone są osoby, które zawiesiły wykonywanie działalności gospodarczej na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej. Obowiązkowe podleganie ubezpieczeniu zdrowotnemu osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą przewidywały także wcześniej obowiązujące przepisy tj. art. 8 ust. 1c ustawy z dnia 6 lutego 1997 r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (Dz.U. Nr 208, poz. 153) obowiązującej do 31 marca 2003 r., po czym art. 9 ust. 1 pkt 1c ustawy z dnia 23 stycznia 2003 r. o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia (Dz.U. Nr 45, poz. 391) obowiązującej od 1 kwietnia 2003 r. do 30 września 2004 r.

W art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych wskazano, że obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. a i c-i, powstaje i wygasa w terminach określonych w przepisach o ubezpieczeniach społecznych. W ten sam sposób okresy podlegania obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu przez osoby prowadzące działalność gospodarczą były uregulowane w art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2003 r. o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia.

W przypadku, gdy ubezpieczony uzyskuje przychody z więcej niż jednego tytułu do objęcia obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego, o którym mowa w art. 66 ust. 1, składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacana jest z każdego z tych tytułów odrębnie (art. 82 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych).

W ten sam sposób kwestia posiadania kilku tytułów do podlegania obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu była uregulowana w art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2003 r. o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia.

Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej to zadeklarowana kwota nie mniej jednak niż 75 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia (art. 81 ust. 2 cyt. ustawy

o świadczeniach opieki zdrowotnej...). Należna składka jest miesięczna, niepodzielna i wynosi 9 % podstawy wymiaru (art. 79 cyt. ustawy).

Bezsporne było to, że odwołująca H. K. w okresie objętym zaskarżoną decyzją była zgłoszona do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych z innych tytułów: od 1 stycznia 1999 r. do 31 grudnia 1999 r. z tytułu zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy u płatnika składek (...) Bank, od 1 lutego 2000 r. do 29 czerwca 2000 r. z tytułu wykonywania umowy zlecenia na rzecz P. Polska, od 1 lipca 2000 r. do 31 sierpnia 2003 r. z tytułu zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy u płatnika Urząd Kontroli Skarbowej, a od dnia 1 września 2003 r. jest zgłoszona z tytułu zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy u płatnika Izba Celna. Natomiast kwestią sporną pozostawało ustalenie czy odwołująca prowadziła pozarolniczą działalność gospodarczą oraz czy w sytuacji równoczesnego prowadzenia działalności gospodarczej i pozostawania w stosunku pracy, stanowi odrębny tytuł obowiązkowych ubezpieczeń: emerytalnego i rentowych, rodzący obowiązek opłacania składek z prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej.

Definicję działalności gospodarczej zawiera art. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (t.j. - Dz.U. z 2015 r., poz. 584 ze zm.), zgodnie z którym działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły.

Jak wynika z art. 14 ust. 1 w/w ustawy przedsiębiorca może podjąć działalność gospodarczą w dniu złożenia wniosku o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej albo po uzyskaniu wpisu do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Określenie przez samego przedsiębiorcę daty rozpoczęcia działalności wpisywanej do ewidencji powoduje istnienie domniemania faktycznego, że z tą datą działalność została podjęta i była prowadzona do czasu jej wykreślenia. O prowadzeniu działalności gospodarczej nie decyduje jednak sam w sobie wpis do ewidencji, a fakt jej prowadzenia. Prowadzenie działalności obejmuje przy tym nie tylko wykonywanie czynności należących do zakresu tej działalności, ale także czynności zmierzających do zaistnienia takich czynności gospodarczych – czynności przygotowawcze i organizacyjne (uzyskanie pozwoleń czy wpisów do ewidencji, uzyskanie lokalu, jego adaptacja i wyposażenie, zakup towaru, którym się zamierza handlować, ewentualna reklama, zatrudnienie pracowników czy obsługi księgowej, prawnej, znalezienie klientów, itp.). Prowadzenie działalności występuje zarówno w okresach faktycznego wykonywania usług, jak też w okresach wykonywania innych czynności związanych z tą działalnością – takich jak poszukiwanie nowych klientów, promowanie swoich usług, a zatem podejmowanie wszelkich działań, które zmierzają do stworzenia właściwych warunków do wykonywania działalności gospodarczej. Przedsiębiorca sam dysponuje swoim czasem przeznaczonym na wykonywanie działalności i może go wykorzystać na bezpośrednie świadczenie usług, a także na czynności pomocnicze zmierzające w przyszłości do efektywnego wykonywania działalności zarobkowej. Prowadzeniem działalności gospodarczej jest również faktyczne niewykonywanie działalności w czasie oczekiwania na kolejne zamówienie, czy też kolejnego klienta.

W wyroku z dnia 12 września 2006 r. (I UK 106/2006) Sąd Najwyższy wskazał, iż specyfiką działalności gospodarczej jest to, że przedsiębiorca sam dysponuje swoim czasem, może go wykorzystać na bezpośrednie świadczenie usług, na czynności pomocnicze, czy na sprawy prywatne, takie jak leczenie, sprawy rodzinne czy też urlop. Inaczej bowiem niż w stosunku pracy sam wyznacza sobie zadania i je realizuje na własne ryzyko i odpowiedzialność. Tym samym nawet czasowe zaprzestanie prowadzenia działalności gospodarczej nie powoduje automatycznie wyłączenia z ubezpieczenia społecznego i zaniechania obowiązku opłacania składek na ubezpieczenia społeczne. Niewykonywanie konkretnych działań związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej w pewnych odstępach czasu nie oznacza, iż doszło do zaprzestania prowadzenia tej działalności. Nie traci ona charakteru ciągłego i zorganizowanego, gdyż płatnik składek nie musi przejawiać aktywności zawodowej w każdym dniu podlegania ubezpieczeniu, a mimo tego, iż jest obowiązany do opłacania składek na ubezpieczenie społeczne przez cały czas prowadzenia tej działalności. Okresy oczekiwania nie oznaczają bowiem zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej i nie uzasadniają wyłączenia z obowiązkowych ubezpieczeń społecznych.

Przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe potwierdziło zasadność wniesionego odwołania. Jak wynika ze zgromadzonych dowodów, w okresie spornym, tj. od 1 do 31 stycznia 2000 r. i dnia 30 czerwca 2000 r. (pkt 1 skarżonej decyzji) – odwołująca rzeczywiście nie prowadziła pozarolniczej działalności gospodarczej, pomimo figurowania w Ewidencji Działalności Gospodarczej, zgłoszenia działalności do urzędu skarbowego oraz zgłoszenia do ubezpieczeń. Odwołująca nie poszukiwała klientów, nie reklamowała swoich usług. Jak sama wskazała, zarejestrowała działalność ponieważ zdała egzamin państwowy w Państwowym Inspektoracie Nadzoru Ubezpieczeń, ale w przeciągu 6 miesięcy udało się jej pozyskać pojedynczych klientów wyłącznie wśród znajomych. Nie znalazła innych osób, zainteresowanych ubezpieczeniami. Spowodowało to, iż odwołująca zniechęciła się do dalszego prowadzenia działalności gospodarczej. Istotne jest również to, iż odwołująca w okresach od 1 stycznia 1999 r. do 31 grudnia 1999 r., od 1 lutego 2000 r. do 29 czerwca 2000 r., od 1 lipca 2000 r. do 31 sierpnia 2003 r. i od dnia 1 września 2003 r. była zgłoszona do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych z innych tytułów, powodujących brak obowiązku opłacania składek z tytułu działalności gospodarczej.

Przepisy ustawy o sus wiążą podleganie obowiązkowym ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu z faktycznym prowadzeniem (wykonywaniem) pozarolniczej działalności gospodarczej, nie zaś z faktem formalnej rejestracji działalności gospodarczej. Ocena, czy działalność gospodarcza rzeczywiście jest wykonywana, należy do sfery ustaleń faktycznych, a istnienie wpisu do ewidencji nie przesądza o faktycznym prowadzeniu działalności gospodarczej, jednakże wpis ten prowadzi do domniemania prawnego, według którego osoba wpisana do ewidencji, która nie zgłosiła zawiadomienia o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej, jest traktowana jako prowadząca taką działalność (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 29 stycznia 2013 r., III AUa 802/12).

O prowadzeniu działalności gospodarczej nie świadczy zarejestrowanie jej, uzyskanie numerów NIP i REGON oraz opłacanie składek. Obowiązkowi ubezpieczeń społecznych podlega osoba faktycznie prowadząca działalność gospodarczą (a więc wykonująca tę działalność), a nie osoba jedynie figurująca w ewidencji działalności gospodarczej na podstawie uzyskanego wpisu, która działalności tej nie prowadzi (nie wykonuje) (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 10 marca 2015 r., III AUa 1687/14).

Sąd, po przeprowadzeniu postępowania dowodowego, w tym na podstawie wiarygodnych zeznań odwołującej ustalił, że działalność gospodarcza faktycznie nie była prowadzona. Okoliczności, w jakich doszło do powstania firmy wskazują, że działalności nie prowadzono.

Zgodnie z przepisem art. 3 kpc strony i uczestnicy postępowania obowiązani są dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek oraz przedstawiać dowody. Przepis ten nie nakłada na Sąd obowiązku dążenia do wykrycia prawdy obiektywnej bez względu na procesową aktywność stron. Wręcz przeciwnie rzeczą sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 kpc). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 kpc), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 kpc) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 kc). Postępowanie cywilne (w tym i postępowanie w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych) w polskim prawie opiera się na zasadzie kontrydiktoryjności, co oznacza, że strony oferują dowody, natomiast zadaniem sądu jest rozstrzygnięcie sprawy na podstawie tych dowodów.

W ocenie Sądu Okręgowego odwołująca sprostowała powyższemu obowiązkowi, w sposób przekonywujący zbijając argumenty pozwanego organu rentowego. Pozwany natomiast nie przejawiał inicjatywy dowodowej. Postępowanie dowodowe uzasadnia przyjęcie, że w okresie od 1 do 31 stycznia 2000 r. i dnia 30 czerwca 2000 r., odwołująca H. K. nie prowadziła pozarolniczej działalności gospodarczej. Analiza poczynionych ustaleń faktycznych, jak i treści obowiązujących przepisów prowadzi do wniosku, iż z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej H. K. nie podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresie od 1 stycznia 2000 r. do 31 stycznia 2000 r. i od 30 czerwca 2000 r. do 30 czerwca 2000 r. Tym samym podstawa wymiaru składek na

obowiązkowe ubezpieczenia społeczne emerytalne, rentowe, wypadkowe i Fundusz Pracy za styczeń 2000 r. i czerwiec 2000 r. wynosiła 0,00 zł, zaś podstawa wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia zdrowotne w okresie od stycznia 2000 r. do grudnia 2007 r. wynosiła 0,00 zł.

Mając na względzie powyższe ustalenia faktyczne i rozważania prawne, Sąd Okręgowy na podstawie powołanych przepisów prawa materialnego oraz art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdza, iż odwołująca nie podlegała obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu od 1 do 31 stycznia 2000 r. i dnia 30 czerwca 2000 r., a podstawa wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne emerytalne, rentowe, wypadkowe i Fundusz Pracy za styczeń 2000 r. i czerwiec 2000 r. wynosiła 0,00 zł, zaś podstawa wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia zdrowotne w okresie od stycznia 2000 r. do grudnia 2007 r. wynosiła 0,00 zł.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w punkcie 2 sentencji wyroku na podstawie art. 98 § 1 kpc w zw. § 2 ust. 1 i 2, § 3 ust. 1 oraz § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 490 ze zm.).

Mając powyższe na względzie, Sąd zasądził od pozwanego organu rentowego na rzecz odwołującej kwotę 60 zł, odpowiadającą minimalnej stawce kosztów zastępstwa procesowego zgodnie z powołanymi przepisami.

/-/ Maciej Nawrocki